

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Missa quoad obligationem dicendi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

M E R E T R I X .

Meretrrix in prostibulo invec-
rata facis est, quod in Confes-
sione et peccat tempus, per quod in ma-
lo perseveravit, & species peccatorum
carnalium. Vide V. *Circumstantia*, nu-
mero 56. Et potest confiteri cum ama-
le consump-
tum, & rō. 35.
species pec-
catorum
carnalium
An licitū
recipiat
mercedem
pro actu
turpi an-
no?
Vel postea
sumitur
pōm?

Meretrrix secundum Sorum lib. 4.
quæst. 7. art. 1. & DD. com. nuiter potest
pro actu turpi licite mercedem accipe-
re: quia talis actus, si consideretur non
ut turpis & illicitus, sed ut naturalis &
delectationi hominū accommodatus,
est precio æstimabilis. Igitur meretrrix
peccat in tali actu, recipiendo pretium,
vel paciscendo de pretio ante actum,
quia in tali acceptione, & pacto inclu-
ditur consensus in actum turpem; at-
tamen post fornicationem accipiendo
pecuniam non peccat. Sed non desunt
DD. qui probabiliter doceant, meretri-
cem peccare etiam in accipiendo pec-
niam: quia usus corporis, pro quo acci-
pit, non potest separari à peccato, quod
constitit in delectatione libidinosa ex-
hibita per usum sui corporis. Hi sunt
Durand. in 3. dist. 19. quæst. 4. Valerius V.
Promissio. diff. 8. & alii. Advertit ta-
men Valerius, quod quamvis talis ac-
ceptatio sit mala, non tamen propterea
tenetur meretrrix restituere, quia non est
mala contra iustitiam. Cum quo V.
Restitutio, diff. 34. idem dicendum est
contra Lopez de muneribus, quæ me-
rettrici dantur sub spectu peccami-
nosū, si enim non consentit, non tenetur
ad restitutionem, nam absolute dan-
tur, quamvis deflexo sine, & illa non
recipit cum pacto, seu tanquam pre-
tium nisi tanquam iocundamentum. Im-
mo amat ut verecundaretur, si illi talia
dona remitterentur. par. 2. tra. 16. ref. 33.
Et hæc omnia procedunt etiam circa
meretrices Religiosorum Equitum,
nam horum paupertas non est stricta,

ficat Regularium, ut dicemus V. Religio-
si milites, n. 4. par. 2. tr. 15. ref. 54. §. Ex his.
An verò amarus teneatur solvere pro-
missionem meretrici factam pro actu
turpi, vide infra V. Promissio n. 4.
3 Non est peccatum intercedere a-
pud concubinam iudicis pro sententia
iusta, si non adest alia via ad id illum in-
ducendi Vide V. Scandalum m. n. 15, Mino-
res 25. annorum abique licentia Cura-
torum obligari non possunt Diana, &
alii. part. 2. tr. 7. ref. 20.

M I R A C U L U M .

Miraculum dicitur, quod su-
pra, aut præter vires naturæ quid
contingit. Et inter alia requirit fieri Et in quo
subito, in instanti, & perfecte. Ita D. differat à
Thomas 3. par. quæst. 44. art. 3. ad 2. apud gratia.
quem ait D. Hieronymus. *Sanctas,*
quæ conferunt à Domino, tota simul redit.
Quando ergo quis merito, & interces-
sione Sanctorum sanitatem successivè,
& paulatim recuperat, illud non est
proprie miraculum, sed gratia. Cate-
rum Vasquez in 1. par. tom. 2. disputatio-
ne 214. cap. 2. numero 9. & alii docent mi-
raculum posse fieri successivè. part. 2.
tra. 17. ref. 48.

M I S S A Q U O A D
obligationem dicendi.

In Ecclesiis Cathedralibus, & Col-
legiatis non possunt aliquando si-
ne peccato mortali Missæ solennes re-
linqui. Ita Hieron. Garcia, & Leandr.
Contrariam sententiam tenet Tambu-
rin. Opusc. de Sacrificio Missæ lib. 1. cap. 6. §.
2. numero 1. & seqq. & probat quia nullus
est obligandus sub culpa læthali, nisi
manifestè constet de præcepto obli-
gante, at non apparet tale præceptum:
nam Caput creatura, quod adducitur
per verbum mandamus non obligat sub
mortali. Et ipse existimat non esse
pec-

peccatum mortale omittere missam de feria privilegiata, quia non manifeste constat de tam rigoroso præcepto, nam assertit declarationem Cardinalium in oppositum non authenticè afferri, & rubrica missalis ubi dicitur, contentur, seu dicantur duæ Missæ, præceptum non denotant. Sed ego existimo esse obligationem sub mortali cantandi duas Missas, quando feria est privilegiata. Ita Garcia & Leandr. quia rubricæ missalis in hac occasione graviter obligant, siquidem Pius V. Clemens VIII. & Urbanus VIII. in suis Bullis præcipiunt observari rubricas Missalis, & in Congregatione de Ritibus à 16. de Mayo de 1626. id ipsum præcipitur. *part. 10. tr. 12. ref. 40.*

2. Sacerdos obligatus ad quotidie celebrandum ex vi alicuius Capellaniz potest omittere semel in quavis hebdomada unam Missam, & eam applicare pro alio, & ab illo accipere stipendium. Ita singulariter P. Vidal in *Arca, tit. de iustitia in quest. 1. per totam*, aliàs esset onus intolerabile. Ego contrariam sententiam iuxta communem Doctorum sensum, & Ecclesiæ praxim sequor. Et solum concedo, obligatum ad quotidie celebrandum pro alio, posse aliquoties in anno, ut quater, vel septies pro se ipso, vel pro sibi coniunctis a aliquam gratiam obtinendam sacrificium Missæ applicare: et si honestatis causa, & ob reverentiam debitam sacrificio dedit sacerdoti unam Missam in hebdomada omittere, poterit id præstare, verumtamen tunc ei non licebit Missam pro alio dicere, nam iam cessat finis offerendi Missam pro testatore. Et advertito, quando locus est designatus à testatore, & non persona electa, semper eo loco Missa est dicenda ab alio Sacerdote. *part. 10. tr. 14. ref. 37.*

3. Sacerdos non potest accipere duplex stipendium pro una Missa: alterum pro applicatione fructus, qui tradenti Eleemosynam obvenire solet: alterum pro applicatione Indulgentiæ ad

liberandam animam à purgatorio. Ita *Lez. in sum. tom. 4. verb. Miss. numer. 18. Tamb. lib. 3. cap. 1. §. 3. num. 48.* quia vel offerens tantam stipem petitalem indulgentiam, vel non: si primum, iam ex conventionem debes indulgentiam applicare pro illo, si secundum, non potes accipere mercedem de re non conventa, præterquam quod esset contra intentionem Pontificum tales Indulgentias concedentium, qui multum abhorrent ab hoc negotiationis genere. Oppositam sententiam tenet Bordon. *tom. 1. consilior. regular. ref. 2. §. n. 17. p. 10. tr. 16. ref. 70.*

4. Sacerdos recipiens exiguum stipendium ab aliquo pro missa dicenda, non tenetur totum fructum ei applicare, secundum sententiam Tambor. *Opusc. de Sacrif. Miss. lib. 3. cap. 1. §. 3. nu. 33.* quia non est creabile (ipse assertit) voluisse Congregationem fraudare Sacerdos, si iusto stipendio: quando verò præcipit, ut ad stipendia quantumvis exigua data ab una persona pro illa celebraretur Missa, intelligendum est iuxta præscriptam Eleemosynam; non verò ad merum arbitrium dantis. Sed ego non recedo à sententia contraria quam docui, & sequitur Lugo, Trullench, Bassæus, & Pater Franciscus de Lugo. In aliquibus casibus puto admitti posse opinionem Tamburini, quando, verb. gr. Sacerdos id dantibus stipendia significat, vel illos monet de taxa iustæ mercedis, & sic ex ipsorum consensu Missas ad rationem talis taxæ reducit. Vel quando multi simul stipes alicui tribuunt, ut pro cunctis iuxta quantitatem ipsarum sacra faciat, & in similibus casibus nulla sit iniuria dantibus stipendia, si Sacerdos pro singulis Missis taxatam stipem recipiat. Ita *Coinch. quest. 83. num. 194. part. 10. tract. 16. ref. 71.*

5. Laurentius de Pyripis in *form. lit. A. cap. 11. num. 1.* existimat pecuniam relictam monasterio cum onere perpetuo celebrandi Missam implicari posse super bona Monasterii exempta à fi-

mili onere assignando talem fundum, qui subter illi oneri. Sed ego contrarium cenſeo, tunc ex natura implicationis, quæ importat acquisitionem novorum fructuum, ex re frugifera ab alio empta, quæ alias non erat propria emptoris, aut ſaltem fiat propria ratione fructuum. ſiquidem implicatio auget novos fructus implicanti, quos antea non percipiebat, alioquin gigneret effectum contrarium, nempe onus abſque novo commo- dum ex ipſis decretis ex celebratione Miſſarum. *S. preſertim, vbi decernitur pecuniam datam pro oneribus Miſſarum in veſtigendam eſſe in bonis immobilibus frugiferis, quod non evenit niſi ex implicatione acquiratur ius lucrandi novos fructus. Ita ſentiunt Bordonus, Pellizzarius, Lezana, & Tamburinus. part. 10. tractat. 16. ref. 71.*

6 Pellizzarius exiſtimat regulares, vel quamvis aliam communitatem non facere contra prædictam prohibitionem, ſi recipiant onus celebrandi Miſſam quotidianam per centum annos abſque implicatione pecuniæ, ad talem effectum ſolutæ: quia per dictam prohibitionem ſolum cadunt onera Miſſarum perpetua, quale non eſt onus celebrandi per centum annos quia in odioſis per centum annos non intelligitur tempus perpetuum ſicuti in favorabilibus. Huic adhærent Pellizzar. Bordon. Tambur. & Lezana. Ego contrarium cenſeo cum Averſa, quia quamvis ex vi decreti hoc non fit prohibitum: ex natura ipſius rei vetatur: quia pecunia non impoſita in re frugifera, relinquitur onus difficile ſucceſſoribus. *ibid. verb. Verum.*

7 Omittens vaam Miſſam accepto ſtipendio ſufficiente ex iuſticia ad mortale non tenetur ſub mortale reſtituere illud ſtipendium ſecundum ſententiam Sanchez *lib. 1. diſputat. 25. num. 25.* quam ſententiam ego olim docui. Sed modo contrariam teneo cum Diccaſtill. *de Sacrament. tom. 1. tractat. 5. diſputat. 4. dub. 12* probatur: quia pecunia data ſub illa conditione offerendi Miſſam pro dante, non impleta conditione, nullus eſt

titulus ad pecuniam illam retinendam. Et quamvis concedamus accipientem factum eſſe dominum illius pecuniæ: & obligationem dicendi ſacrum, non eſſe gravem, ſed ſevem, ſemper remanet obligatio reſtituendi ſub peccato gravi. Quia hic non attenditur gravitas, ſeu levitas conditionis, ſed ſolum eſſe impoſitam à domino illius pecuniæ, & ea non impleta manere illum rationabiliter invitum in materia gravi, quod ſufficit, ut ille qui accipit teneatur ſub culpa gravi reſtituere *part. 10. tractat. 15. reſol. 43.*

8 Sacerdos, qui liberaliter alicui promittit vaam ſacram animo ſe obligandi, ſi promiſſum non impleat, non peccat mortaliter ita Leandrus *de Sacrament. tom. 2. tractat. 8. diſputat. 4. queſt. 16. qui etiam Queſt. 14. docet, me citato, pluribus petentibus ſine ſtipendio poſſe vna Miſſa ſacriſieri, quod tenent etiam Martinus de S. Joſeph, Eſcobar, Lezana, Diccaſtill. *vbi ſuprà dub. 10. numer. 364.* quia cum Miſſæ ſacriſcium ſit infiniti valoris, æqualiterque proſit omnibus ſecundum cuiuslibet devotionem, nec vnus ex participatione alterius in re minima datur, hinc eſt, quod, qui dedit ſtipendium ut pro illo offerretur, non debet eſſe rationabiliter invitus, ut alii idem ſacriſcium ex charitate applicetur. Ex his inferitur quod religioſi, qui ex vi ſuæ regulæ, & conſtitutionum tenentur certis diebus offerre ſacriſcium pro defunctis ſui ordinis, pro capitulis, & benefactoribus poſſunt licite offerre ſacriſcium pro aliis à quibus ſtipem acceperunt. Quia Sacerdos ſolum prohibetur offerre idem ſacriſcium pro multis, quibus ex iuſticia ratione ſtipendii accepti tenetur. Non verò prohibetur offerre pro vno ex iuſticia, & ſimul pro alio, ex ſola liberalitate, vel charitate. Hoc enim ipſa Eccleſia aliquo modo præſupponit, ſiquidem idem ſacriſcium quod in memento pro vivis oblatum eſt pro eo, qui ſtipendium dedit; ſimul etiam pro defunctis in memento pro mortuis præcipit offerre. Contraria ſententia eſt pro-*

probabilis, quam tenent Boscius & Tamburinus. *part. 10. tractat. 15. resolutione 43.*

9. Pater Bordonus in *Conc. Regul. tom. 1. resolut. 25. num. 28.* putat in decretis Urbani VIII. prohibentibus, ne Sacerdotes, qui magnum stipendium pro Missa celebranda acceperunt, partem illius sibi retineant, non imponi obligationem nisi peccati venialis. Quia non continent poenam gravem, nec habent clausulam, ex qua colligatur gravitas obligationis. Prætere non viget obligatio restituendi ex damnificatione, nisi quando inferitur grave damnum, quod damnum in nostro casu nulli inferitur: non ei pro quo dicitur Missa, cum pro eo revera Missa dicatur, non Sacerdoti celebranti, cum voluntarie recipiat stipendium taxatum: hanc opinionem admittit Tamburinus, & Pellizzari, non aude illam damnare. Eam ego olim reprobavi, & novissime reprobari Aversa, Perinus, & Lugo. Et probatur ex verbis decreti §. 4. *ibi, volens omne damnabile lucrum ab Ecclesia removere, prohibet, &c.* Sed removere quamlibet speciem lucri turpis ab Ecclesia materia est sufficiens, ut graviter præcipiatur, & seria voluntas graviter obligandi sufficenter his verbis includitur. Neque hic attendendum est damnum iniuste alicui datum, sed indecentia tam sordida negationis, quæ satis capax est præcepti graviter obligantis secundum se: quamvis in aliquo casu particulari posset esse peccatum veniale ex parvitate materiae. Ex his inferit Lugo Sacerdotem, qui vel ignoranter, vel cum opinione sibi probabiliter violavit prædicta decreta, teneri, vel efficere Missas, vel stipendia restituere: sicut ille, qui bona fide rem accepit postea quando competit se deceptum fuisse, tenetur ratione rei acceptæ restituere. *part. 10. tractat. 16. resolutione 69.*

10. Pellizzarius in *Man. tom. 1. tractat. 6. cap. 3. numero 23.* & Tambur. censent, quando religiosus electus in executorem testamenti curaret minori stipendio celebrari libi Missas præscriptas à testatore, quam celebrarentur in loco ipso testatoris, euta conscientia retinere posse residuum illud pecuniæ: hoc propter industriam ab eo adhibitam in Missarum procuracione. Ut dicunt Doctores communiter eum, qui re vendit ex commissione Domini, si sua industria illam transferat in locum, ubi carius possit vendi, acquirere excessum pretii sicut fructum industriae. Declaratio Sacrae Congregationis posita post decreta de celebracione Missarum §. ad 9. in oppositum, iuxta ipsos, non loquitur de executione testamenti. Hæc Pellizzarius, quem sequitur etiam Tamburinus. Ego contrarium sequor, & audivi his diebus à fide dignissimo hanc opinionem fuisse damnatam à Sacra Congregatione Indicis in Manuali Pellizzari. Nostram tenet Fagundez, & Aversa. *part. 10. tr. 16. ref. 68.*

M I S S A M.
Applicare.

1. ✠ **M**issam applicare est fructus Missæ conferre. Fructus autem, seu valor sacrificii duplex est. Abus ex re oblata, & dicitur ex opere operato. Alius ex actu offerentis, & dicitur ex opere operantis. Uterque est finitus, Et in quot quia quamvis res oblata sit infinita, partes dicunt tamen offerens sit finitus, & actus eius finitus, valor etiam limitatus est. Et dividitur in tres partes. Prima, quæ ex universali intentione Ecclesiæ applicatur toti populo Christiano, & præcipue Papæ, & Principibus Christianis. Secunda, seu media, quæ applicatur ex intentione peculiari Sacerdotis, cui ipse voluerit. Tertia, quæ est propria ipsius Sacerdotis. Ex his tribus partibus Sacerdos non potest sua privata intentione applicare primam, & Nec tertiam, quæ sibi competit, applicare alteri. Ita Bonacina de Sacrament. disputat. 4. quest. 7. punct. 8. numero 16. alii contra Henricuz lib. 9. cap. 21. num. 7.

*Missa va-
l. r. quatuor-
plex.
Et in quot
partes di-
vidatur.
An Sacer-
dos appli-
care possit
alteri sua
partem.*

Kkkk vnde